

Рейтинговий звіт KRAM-004-004 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	боргове зобов'язання Краматорської міської ради
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	іменні відсоткові облігації
Обсяг випуску:	серії А – 15 000 000,00 грн. на загальну суму: 15 000 000,00 грн.
Відсоткова ставка:	18% річних
Термін обігу:	серії А - після реєстрації ДКЦПФР звіту про результати розміщення облігацій та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій та по 08 листопада 2010 р. включно
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	14.12.2007 р.
Дата оновлення:	19.05.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	негативний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг боргового зобов'язання ґрунтується на результатах аналізу протягом 2008 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності, та перспективних планах на майбутнє. Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	14.12.2007	08.05.2008	09.09.2008	9.02.2009	24.02.2009	19.05.2009
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження із внесенням до контрольного списку та зміною прогнозу	підтвердження із виведення з контрольного списку	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «негативний» вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання Краматорської міської ради підтримується:

- високим рівнем виконання у 2008 році уточненого річного плану за доходами загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів (102,9%);
- низьким рівнем прямого боргового навантаження Краматорської міської ради станом на 01.01.2009 року;
- відсутністю залежності бюджету міста від залучення позичок з єдиного казначейського рахунку у 2008 році;
- збереженням позитивної динаміки розвитку промислового комплексу міста у 2008 році: індекс промислового виробництва склав 113,7%; обсяг реалізації промислової продукції 2008 році збільшився, порівняно з 2007 роком, на 42,8% до 6,1 млрд. грн., що у розрахунку на одного мешканця було у 1,8 рази більше, ніж у середньому по країні.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання Краматорської міської ради обмежується:

- високим рівнем залежності бюджету міста від надходжень ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод» (близько 35% фактично виконаного за 2008 рік обсягу надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів);
- уповільненням темпів зростання доходної частини бюджету міста у 2009 році, що зумовлюється негативними наслідками кризових явищ в економіці України;
- збереженням залежності бюджету міста від дотації вирівнювання з Державного бюджету, співвідношення обсягу якої до запланованого на 2009 рік обсягу доходної частини загального фонду міського бюджету без урахування трансфертів складає 16,2%;
- високим рівнем зношеності, об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду міста, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення за одночасного високого рівня заборгованості населення за житлово-комунальні послуги у розрахунку на одного мешканця.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися протягом 2008 року в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Краматорська, та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Краматорської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Краматорська у 2005-2008 рр. наведено нижче.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Краматорськ у 2005-2008 рр.¹

Показник	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	Темп зростання/зниження (відхилення) у 2008 р. до 2007 р., %
Чисельність наявного населення, (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	208,3	205,8	204,1	203,5	на 0,6 тис. осіб. Менше
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,9	2,2	1,9	3,3	на 1,4 в.п. більше
Середньомісячна заробітна плата, грн.	961,9	1 279,9	1 590,7	1 967,0	123,7
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	5,5	6,2	5,4	7,6	140,7
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	2 603,4	3 082,7	4 277,0	6 105,5	142,8
Темпи зростання обсягів промислового виробництва у порівнянних цінах, %	122,0	116,4	112,7	113,7	X
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	217,2	383,6	481,6	564,5 ²	134,4 ³
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	6,5	7,2	7,6	18,6	244,7
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	285,7	365,1	501,0	632,9	126,3
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м.	19,6	12,1	9,4	3,5	37,2
Обсяг роздрібного товарообороту, млн. грн.	243,6	363,4	500,0	900,0	180,0

Джерело: Дані Краматорської міської ради

¹ Тут і далі. Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведено після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться у звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

² 9 місяців 2008 року

³ Порівняно з відповідним періодом минулого року

Населення, трудові ресурси та заробітна плата

Середня чисельність наявного населення м. Краматорська протягом 2008 року скоротилась на 0,6 тис. осіб і станом на 01.01.2009 року склала 203,5 тис. осіб. Як і в попередніх періодах, чисельність наявного населення міста, зменшується під впливом природного скорочення, при цьому показник позитивного міграційного сальдо залишається незначним та суттєво не впливає на чисельність населення у місті.

Протягом 2008 року у м. Краматорську відбулося збільшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на 01.01.2009 р. склав 3,3%, та був на 0,3 в.п. більшим за відповідний показник по країні. Загалом протягом 2008 року у м. Краматорську середньооблікова чисельність працюючих збільшилась на 3,4%. При цьому на відміну від січня-червня 2008 року, у другій половині минулого року у зв'язку з кризовими явищами в економіці України, ситуація на ринку праці м. Краматорська суттєво погіршилась. Відбулося зростання рівня зареєстрованого безробіття – з 1,8% станом на 01.07.2008 р. до 3,3% станом на 01.01.2009 року. Середньооблікова чисельність зайнятих у місті протягом II півріччя 2008 року зменшилась на 0,4 тис. осіб. Значних звільнень працівників у II половині 2008 року вдалося уникнути, здебільшого, за рахунок застосування адміністрацією підприємств та організацій міста вимушених адміністративних відпусток та скорочення робочого часу.

Середньомісячна заробітна плата у м. Краматорську протягом 2008 року збільшилась на 23,7% і склала 1 967 грн., що було на 8,9% більше, ніж у середньому по країні. Протягом останніх 3-х місяців 2008 року темпи зростання оплати праці у місті суттєво уповільнились. Загалом ріст оплати праці за результатами 2008 року було забезпечено завдяки позитивній динаміці I-III кварталів. При цьому у 2008 році, як і у попередньому періоді, темп зростання рівня оплати праці у місті поступається відповідному показнику по країні, що призводить до уповільнення темпів зростання доходної частини загального фонду бюджету міста.

Промисловість продовжує у 2008 році залишатися бюджетоформуючим видом економічної діяльності у місті, забезпечуючи більше половини обсягу фонду оплати праці у місті та сприяючи, у зв'язку з цим, надходженню податку з доходів фізичних осіб. Домінуюче положення на ринку праці міста продовжує займати ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», який є найбільшим роботодавцем у Краматорську та забезпечує робочими місцями 14,8 тис. осіб, або 25,3% трудових ресурсів міста. За підсумками 2008 року підприємство перерахувало до місцевого бюджету 41,2% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб. Відтак для м. Краматорська характерним є дуже високий рівень залежності надходжень податку з доходів фізичних осіб від одного платника податків.

У зв'язку з загостренням кризових явищ в економіці країни, обсяг заборгованості з виплати заробітної плати у м. Краматорську протягом 2008 року збільшився на 40,7% і станом на 01.01.2009 року склав 7,6 млн. грн. Співвідношення обсягу

заборгованості з виплати заробітної плати з середньомісячним розрахунковим фондом оплати праці у місті за підсумками 2008 року є помірним та складає 6,6%.

Промисловий комплекс міста

Промисловість є провідною галуззю економіки міста Краматорська. Виробничу діяльність у місті здійснюють близько 30 великих та середніх промислових підприємств.

Промисловими підприємствами м. Краматорськ у 2008 році було реалізовано продукції загальним обсягом 6,1 млрд. грн., що на 42,8% більше, ніж у відповідному періоді минулого року та на 80,2% більше, ніж у середньому по країні у розрахунку на одного мешканця.

Незважаючи на те, що за підсумками 2008 року промислові підприємства Краматорська збільшили обсяги виробництва продукції, у II півріччі 2008 року, у зв'язку з кризовими явищами в економіці України, мало місце уповільнення обсягів промислового виробництва. Зокрема за підсумками I півріччя 2008 року індекс промислового виробництва у місті склав 123,1%, а за підсумками 2008 року – 113,7%. Під впливом скорочення внутрішнього та зовнішнього попиту на продукцію машинобудування, насамперед, з боку підприємств металургійного комплексу, машинобудівні підприємства м. Краматорська, зокрема ЗАТ «НКМЗ» та ВАТ «СКМЗ» у IV кварталі 2008 року потерпали від скорочення замовлень на виробництво продукції, що, відповідно, відбилося на результатах їх господарської діяльності.

У 2008 році у м. Краматорську зберігається високий рівень галузевої концентрації надходжень до місцевого бюджету – підприємства машинобудівного комплексу забезпечують більше половини загального обсягу надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів. Крім цього, існує також високий рівень залежності бюджету від одного платника податків – ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», який за підсумками 2008 року сформував 35,3% доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів. Слід зазначити, що збереження та поглиблення кризових явищ у розвитку промисловості країни загалом та м. Краматорська зокрема, негативно впливатиме на динаміку надходжень до бюджету міста.

Інвестиційна діяльність

У січні-вересні 2008 року обсяг інвестицій в основний капітал, освоєних у м. Краматорську збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року на 34,6% та склав 564,5 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця було на 6,5% менше, ніж у середньому по країні.

Найбільші обсяги капітальних вкладень у м. Краматорську за підсумками 9 місяців 2008 року було освоєно у промисловості – 77,6% загального обсягу. Структурні

пропорції обсягів інвестицій в основний капітал освоєних у промисловості у м. Краматорськ, багато в чому формуються під впливом інвестиційної активності головного економіковизначального підприємства міста – ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод».

За попередніми даними у 2008 році у м. Краматорськ було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 3,5 тис. кв. м, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення що складає 7,6% середнього показника по країні.

Іноземний капітал не відіграє значної ролі у господарському комплексі м. Краматорська, про що свідчать незначні обсяги залучених прямих іноземних інвестицій в економіку міста. Станом на 01.01.2009 р. в економіку м. Краматорськ було залучено 18,6 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що у розрахунку на одного мешканця складало 11,8% середнього показника по країні.

Зовнішньоекономічна діяльність

За підсумками 2008 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств і організацій м. Краматорська збільшився, порівняно з відповідним періодом минулого року, на 26,3% і склав 632,9 млн. дол. США, що у розрахунку на одного мешканця було на 6% менше, ніж у середньому по країні.

У 2008 році зберігається тенденція до переважання експортної складової у структурі зовнішньоторговельного товарообороту. При цьому експортні операції мають важливе значення для розвитку міського промислового комплексу та для міста Краматорська в цілому, про що свідчить значна питома вага (більше ніж 40%) експортних поставок у структурі реалізації промислової продукції підприємствами міста.

Торгівля і громадське харчування

Незважаючи на зростання протягом 2008 року обсягу роздрібного товарообороту та ресторанного господарства (на 80,0%, порівняно з відповідними періодом минулого року) до 900,0 млн. грн., у розрахунку на одного мешканця вказаний показник залишається меншим (на 16,3%), ніж у середньому по країні.

Протягом 2008 року від сплати збору за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг та ринкового збору до бюджету міста надійшло 2,5 млн. грн. (102% річного плану), що становить 1,1% доходної частини загального фонду бюджету міста без врахування трансфертів за відповідний період.

Житлово-комунальне господарство міста

Для житлово-комунального господарства м. Краматорська характерна низка проблем, у цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди,

передусім, відноситься знос основних засобів, у тому числі водопровідних та каналізаційних мереж, інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення.

Зокрема станом на кінець 2007 року протяжність теплових та парових мереж у двотрубному обчисленні складала 170,4 км., з них ветхих та аварійних – 88,2 км. Одиночна протяжність водоводів у м. Краматорську станом на кінець 2007 року складала 93,2 км., з них ветхих та аварійних – 4,5 км. Одиночна протяжність вуличної водопровідної мережі складала 399 км., з них ветхої та аварійної – 25,5 км. Слід також зазначити, що питома вага ветхого та аварійного житлового фонду у загальному обсязі житлового фонду міста у 2008 році була незначною.

Протягом 2008 року загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги збільшився протягом 2008 року у 2,8 рази і станом на 01.01.2009 року склав 97,6 млн. грн. Обсяг простроченої заборгованості станом на 01.01.2009 року склав 78 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 380 грн, що є високим.

Комунальна власність та земельні ресурси

До загального фонду бюджету міста у 2008 році надійшло 2,5 млн. грн. податку на прибуток підприємств комунальної форми власності, або 103,0% затвердженого на 2008 рік з урахуванням змін плану за надходженнями вказаного джерела.

План за надходженнями плати за оренду цілісних майнових комплексів у 2008 році було перевиконано на 7,2%. Ставки на оренду нерухомого майна протягом 2008 року не змінювались.

У 2008 році до загального фонду бюджету міста надійшло орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб загальним обсягом 11,3 млн. грн. (102% річного плану). У зв'язку зі збільшенням ставок орендної плати на земельні ділянки, згідно з відповідним рішенням Краматорської міської ради, обсяг надходжень орендної плати за землю у 2008 році є на 69% більшим за відповідний показник у 2007 році.

Машинобудівні підприємства Краматорська не лише перераховують до бюджету міста найбільші обсяги плати за землю, а є також і головними покупцями земельних ділянок.

До бюджету розвитку спеціального фонду бюджету м. Краматорська у 2008 році надійшло коштів від реалізації майна загальним обсягом 104,6 тис. грн. (100% річного плану) та 27,1 млн. грн. (122,1% річного плану) від реалізації земельних ділянок.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Краматорська, він був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці.

Агрегований бюджет міста Краматорськ з розбивкою на загальний та спеціальний фонди за 2006-2008 роки, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2006 Загальний фонд	2006 Спеціальний фонд	2006 Разом	2007 Загальний фонд	2007 Спеціальний фонд	2007 Разом	2008 Загальний фонд	2008 Спеціальний фонд	2008 Разом
Операційні надходження всього	181 851,2	33 999,2	215 850,4	278 512,4	15 503,7	294 016,1	346 890,8	17 159,5	364 050,3
Операційні видатки всього	175 927,4	28 819,4	204 746,8	259 417,2	9 429,0	268 846,2	338 218,7	13 426,1	351 644,8
Операційний баланс	5 923,8	5 179,8	11 103,6	19 095,2	6 074,7	25 169,9	8 672,1	3 733,4	12 405,5
Фінансовий дохід	40,2	0,0	40,2	954,5	0,0	954,5	2 718,4	0,0	2 718,4
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	40,2	0,0	40,2	954,5	0,0	954,5	2 718,4	0,0	2 718,4
Поточний баланс	5 964,0	5 179,8	11 143,8	20 049,7	6 074,7	26 124,4	11 390,5	3 733,4	15 123,9
Капітальні надходження всього	0,0	2 760,7	2 760,7	802,3	3 786,2	4 588,5	335,7	28 085,8	28 421,5
Капітальні видатки всього	6 040,6	6 826,9	12 867,5	15 791,9	7 802,4	23 594,3	15 469,0	36 499,3	51 968,3
Капітальний баланс	-6 040,6	-4 066,2	-10 106,8	-14 989,6	-4 016,2	-19 005,8	-15 133,3	-8 413,5	-23 546,8
Баланс після капітальних видатків	-76,6	1 113,6	1 037,0	5 060,1	2 058,5	7 118,6	-3 742,8	-4 680,1	-8 422,9
Профіцит/дефіцит	-76,6	1 113,6	1 037,0	5 060,1	2 058,5	7 118,6	-3 742,8	-4 680,1	-8 422,9
Фінансування	76,6	-1 113,6	-1 037,0	-5 060,1	-2 058,5	-7 118,6	3 742,8	4 680,1	8 422,9
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Краматорської міської ради

Як і у попередніх бюджетних періодах, у 2008 році м. Краматорськ зберігає позитивний операційний баланс бюджету, який забезпечується переважанням темпу росту операційних надходжень над темпом росту операційних видатків. Водночас, у зв'язку з загостренням у II півріччі 2008 року кризових явищ в економіці України, які, серед іншого, проявилися і у погіршенні фінансово-господарської діяльності промислових підприємств, показник позитивного сальдо операційного балансу бюджету м. Краматорська у 2008 році зменшився, порівняно з попереднім бюджетним періодом, у 2 рази.

Як і у попередніх періодах, позитивна динаміка операційних надходжень у 2008 році забезпечувалась, передусім, зростанням податкових надходжень. У структурі останніх, як і раніше, найбільша питома вага припадає на податок з доходів фізичних осіб та плату за землю. При цьому у 2008 році у зв'язку з застосуванням (у жовтні-грудні відповідного року) адміністрацією багатьох підприємств та організацій м. Краматорська вимушених адміністративних відпусток та скорочень робочого часу, що було пов'язано з суттєвим погіршенням

результатів господарської діяльності цих підприємств, темп зростання обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб у місті уповільнився, порівняно з попереднім бюджетним періодом, на 22,3 в. п.

У структурі платежів, штрафів та інших операційних надходжень найбільша питома вага у 2008 році припадала на власні надходження бюджетних установ.

У 2008 році з метою розширення джерел фінансування загального фонду бюджету міста та враховуючи наявність вільних бюджетних коштів, Краматорська міська рада здійснювала активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами, розміщуючи їх на депозитні рахунки у банківських установах, що мало наслідком надходження до бюджету міста відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами обсягом 2,7 млн. грн. Зважаючи на те, що запозичення до бюджету розвитку у формі емісії облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. грн. було здійснено Краматорською міською радою у грудні 2008 року (а відтак виплати відсоткового доходу у 2008 році не відбувалось) фінансовий баланс бюджету міста в аналізованому періоді був позитивним.

Капітальний баланс бюджету м. Краматорськ у 2008 році був негативним, що, в цілому, є типовим для більшості місцевих бюджетів України. У зв'язку з тим, що показник позитивного сальдо операційного балансу у 2008 році був меншим за показник негативного сальдо капітального балансу, бюджет міста загалом за підсумками аналізованого періоду було виконано з дефіцитом як у частині загального, так і спеціального фондів.

Слід зазначити, що 2008 році зважаючи на в цілому рівномірну динаміку операційних надходжень до загального фонду бюджету, короткострокові та середньострокові позички з єдиного казначейського рахунку бюджетом м. Краматорськ не залучались.

Дефіцит, що утворився за наслідками виконання загального фонду бюджету міста у 2008 році було профінансовано за рахунок повернення з депозитних рахунків банків раніше розміщених тимчасово-вільних бюджетних коштів. При цьому показник ліквідності бюджету міста (з урахуванням коштів, розміщених на депозитних рахунках) за загальним фондом за наслідками виконання бюджету у 2008 році склав 2,1% (проти 7,4% за наслідками виконання загального фонду бюджету міста у 2007 році).

У листопаді 2008 року Краматорською міською радою було здійснено запозичення до бюджету розвитку спеціального фонду бюджету міста у формі емісії облігацій внутрішньої місцевої позики серії 1-А обсягом 15,0 млн. грн. терміном обігу до 02.11.2010 року. Показник ліквідності бюджету за спеціальним фондом (з урахуванням коштів, розміщених на депозитних рахунках у банківських установах) за наслідками виконання бюджету у 2008 році склав 25,1%, проти 29,3% за наслідками виконання бюджету у 2007 році.

Виконання доходної частини бюджету міста

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету м. Краматорська протягом 2008 року суттєво не змінилися. Як і в попередніх бюджетних періодах, основними джерелами формування доходів залишаються податкові надходження та офіційні трансферти.

Затверджений на 2008 рік з урахуванням змін план за надходженнями до загального фонду бюджету м. Краматорська без урахування трансфертів та коштів, що передаються до бюджету розвитку у аналізованому періоді було виконано на 102,9%, у тому числі за закріпленими доходами на 102,9% та за власними доходами на 102,9%. Розрахований Міністерством фінансів України план за надходженнями у 2008 році закріплених доходів було перевиконано на 6,9%.

Основним джерелом наповнення бюджету міста в аналізованому періоді залишається податок з доходів фізичних осіб. За підсумками аналізованого періоду ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод» забезпечило 41,2% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб. Відтак для м. Краматорська характерним є дуже високий рівень залежності надходжень податку з доходів фізичних осіб від одного платника податків.

Складовою частиною офіційних трансфертів з Державного бюджету до бюджету м. Краматорськ у 2008 року продовжує залишатися дотація вирівнювання обсягом 7,9 млн. грн., оскільки за розрахунками Міністерства фінансів України прогнозний обсяг доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні між бюджетних трансфертів, є недостатнім для фінансування відповідних витрат.

Затверджений на 2008 рік з урахуванням змін план за надходженнями до спеціального фонду бюджету м. Краматорська без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду за підсумками 2008 року було виконано на 133,1%, що пов'язано з перевиконанням плану за власними надходженнями бюджетних установ та за доходами до бюджету розвитку (передусім від реалізації земельних ділянок).

Виконання видаткової частини бюджету міста

Порівняно з виконанням у 2007 році, затверджений на 2008 рік з урахуванням змін план за видатками бюджету м. Краматорськ, без врахування коштів, що передаються до спеціального фонду, збільшився на 40,0% на що вплинуло зростання обсягів фінансування, передусім, установ бюджетної сфери (освіта, охорона здоров'я, культура тощо), а також видатків на державне управління. Збільшення видатків за галузями бюджетної сфери зумовлене зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Затверджений на 2008 рік план з урахуванням змін план за видатками у відповідному бюджетному періоді було виконано на 99,1%. При цьому більшість видаткових статей бюджету, віднесених до основних, за підсумками року було виконано на високому рівні, у зв'язку з чим бюджет міста станом на 01.01.2009 року не має простроченої кредиторської заборгованості.

Структура видаткової частини бюджету міста Краматорськ за економічною класифікацією у 2008 році, як і в попередніх бюджетних періодах, характеризується значною питомою вагою поточних видатків у загальному обсязі видаткової частини бюджету та значною питомою вагою захищених статей видатків загального фонду бюджету.

Міський бюджет на 2009 рік

Плановими показниками на 2009 рік обсяг доходної частини міського бюджету без урахування трансфертів та коштів, що передаються до спеціального фонду було зменшено на 10,5%, порівняно з виконанням у 2008 році. За загальним фондом доходи бюджету міста було затверджено в обсязі 347,3 млн. грн. Темп росту надходжень загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів відносно показника виконання у 2008 році склав 89,6%; темп росту власних доходів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів відносно показника виконання у 2008 році склав 129,0%; темп росту офіційних трансфертів з Державного бюджету відносно показника виконання у 2008 році склав 108,9%.

Складовою частиною офіційних трансфертів до бюджету м. Краматорська у 2009 році залишається дотація вирівнювання з Державного бюджету. Плановими показниками на 2009 рік обсяг дотації вирівнювання встановлено у обсязі 33 781,6 тис. грн. (у 4,2 рази більше, порівняно з 2008 роком). Співвідношення запланованого обсягу дотації вирівнювання з запланованим обсягом доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів у 2009 році складає 16,2% (проти 3,6% у 2008 році).

Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду без урахування трансфертів у I кварталі 2009 року було виконано на 21,5%, у тому числі план за надходженнями податку з доходів фізичних осіб на 21,3%, план за надходженнями плати за землю на 26,9%.

Доходну частину спеціального фонду бюджету м. Краматорська на 2009 рік було заплановано у обсязі 55,8 млн. грн. (на 28% більше, порівняно з виконанням у 2008 році). Плановий обсяг доходів бюджету розвитку було встановлено на рівні 57,6% фактичного показника у 2008 році. До бюджету розвитку у 2009 році заплановано надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення (обсягом 15,7 млн. грн.), на яких розташовані такі підприємства міста як ЗАТ «НКМЗ», ВАТ «ЕМСС», ВАТ «СКМЗ».

Затверджений на 2009 рік з урахуванням змін план за надходженнями до бюджету розвитку у I кварталі 2009 року було виконано на 29,9%.

Видаткову частину бюджету м. Краматорськ на 2009 рік встановлено у обсязі 403,2 млн. грн., що складає 101% від фактичного показника у 2008 році.

У 2009 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування окремих галузей бюджетної сфери. Слід зазначити, що постійне зростання вартості енергоносіїв в тому числі для населення та бюджетних установ міста призводить до додаткового навантаження на бюджет міста як у зв'язку з компенсаційними виплатами підприємствам житлово-комунального комплексу, так і прямим фінансуванням вартості енергоносіїв для бюджетних організацій.

У зв'язку з несвоєчасним доведенням показників, необхідних для розрахунку та затвердження місцевого бюджету, бюджет м. Краматорська було прийнято з запізненням. Внаслідок цього фінансування у січні-лютому 2009 року здійснювалось за тимчасовим розписом тобто у межах 1/12 кошторисних призначень 2008 року. Це викликало труднощі із своєчасною виплатою відсоткового доходу за облігаціями Краматорської міської ради обсягом 15 млн. грн. При цьому протягом січня-травня 2009 року Краматорська міська рада у повному обсязі здійснювала виплату відсотків за перший та другий купонний періоди.

Рішенням Краматорської міської ради «Про міський бюджет на 2009 рік» у повному обсязі було передбачено видатки на обслуговування боргового зобов'язання обсягом 15,0 млн. грн. (облігації внутрішньої місцевої позики серії 1-А).

Боргові зобов'язання міста

Зважаючи на в цілому рівномірну динаміку надходжень та витрат до загального фонду бюджету міста у 2008 році, короткострокові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів не залучались.

У II півріччі 2008 року Краматорською міською радою було здійснено запозичення до бюджету розвитку у формі емісії облігацій внутрішньої місцевої позики серії 1-А обсягом 15,0 млн. грн. Відсоткова ставка за запозиченням складає 18% річних. Термін обігу облігацій складає 728 днів – з 11 листопада 2008 року по 08 листопада 2010 року. Дата погашення облігацій – 9 листопада 2010 року. Андеррайтером та платіжним агентом випуску облігації виступило ВАТ «Державний ощадний банк України». Погашення облігацій здійснюватиметься одночасно з виплатою відсотків за останнім купонним періодом - 9 листопада 2010 року.

Незважаючи на деякі труднощі із своєчасною виплатою відсоткового доходу за облігаціями Краматорської міської ради обсягом 15 млн. грн., протягом січня-травня 2009 року Краматорська міська рада у повному обсязі здійснювала виплату відсотків за перший та другий купонні періоди.

Таким чином, станом на 01.01.2009 року прямий борг Краматорської міської ради склав 15 000,0 тис. грн. Пряме боргове навантаження бюджету міста станом на 01.01.2009 року складало 6,4%, що є низьким.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

За інформацією Краматорської міської ради, планів щодо залучення позикових коштів у 2009 році міська рада не має.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг відсоткових облігацій Краматорської міської ради підтверджено рівні **uaBBB**, прогноз «негативний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. К.Самойлова

Провідний фінансовий аналітик

П. В. Трощинський

Додатки

Бюджет м. Краматорськ протягом за 2004-2008 рр., представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік
Податкові надходження	76 307,4	89 751,6	116 546,1	166 099,5	218 195,9
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 396,3	9 522,4	13 589,9	16 151,1	17 940,6
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	49 604,0	59 304,1	85 714,4	111 765,5	127 913,8
Операційні надходження всього	137 307,7	158 578,1	215 850,4	294 016,1	364 050,3
Поточні видатки	75 992,2	96 230,3	129 603,2	163 654,5	218 277,4
Субсидії та поточні трансферти	52 186,7	57 966,7	75 143,6	105 191,7	133 367,4
Операційні видатки всього	128 178,9	154 197,0	204 746,8	268 846,2	351 644,8
Операційний баланс	9 128,8	4 381,1	11 103,6	25 169,9	12 405,5
Фінансовий дохід	0,2	0,6	40,2	954,5	2 718,4
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	0,2	0,6	40,2	954,5	2 718,4
Поточний баланс	9 129,0	4 381,7	11 143,8	26 124,4	15 123,9
Капітальні надходження	1 682,2	1 692,0	2 173,3	1 616,6	27 235,3
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	2 423,4	0,0	587,4	2 971,9	1 186,2
Капітальні надходження всього	4 105,6	1 692,0	2 760,7	4 588,5	28 421,5
Капітальні видатки	7 518,3	6 025,5	8 042,4	14 059,5	33 105,8
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	3 206,9	1 528,6	4 237,7	7 365,1	18 011,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	1 473,4	0,0	587,4	2 169,7	851,4
Капітальні видатки всього	12 198,6	7 554,1	12 867,5	23 594,3	51 968,3
Капітальний баланс	-8 093,0	-5 862,1	-10 106,8	-19 005,8	-23 546,8
Баланс після капітальних видатків	1 036,0	-1 480,4	1 037,0	7 118,6	-8 422,9
Профіцит/дефіцит	1 036,0	-1 480,4	1 037,0	7 118,6	-8 422,9
Фінансування	-1 036,0	1 480,4	-1 037,0	-7 118,6	8 422,9
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Краматорської міської ради

Фінансування бюджету м. Краматорськ в 2004-2008 рр. , тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік
Профіцит/дефіцит	1 036,0	-1 480,4	1 037,0	7 118,6	-8 422,9
Фінансування	-1 036,0	1 480,4	-1 037,0	-7 118,6	8 422,9
Зміни залишків	-976,1	-3 049,6	-701,1	881,4	-937,1
залишок на початок року	3 145,7	4 121,8	7 171,4	8 416,3	7 517,4
залишок на кінець року	4 121,8	7 171,4	7 872,5	7 534,9	8 454,5
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	4 527,4	0,0	0,0	0,0
Залучення	10 804,7	23 889,7	312,9	0,0	0,0
Погашення	10 804,7	19 362,3	312,9	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	-8 000,0	-5 635,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	13 024,0	32 415,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	21 024,0	38 050,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	15 000,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	15 000,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-59,9	2,6	-335,9	0,0	-5,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Краматорської міської ради